

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 19. december 2003

Europaudvalgets sekretariat

OMTRYK
(Manglende bilag)

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

**Referat af møde mellem Europaudvalget og Par-
lamentet, Regionsudvalget og ØSU
den 29. september 2003**

Vedlagt til medlemmernes orientering referat af møde mellem Europaudvalget og de danske medlemmer af Parlamentet, Regionsudvalget og ØSU den 29. september 2003.

Der er - efter aftale med mødedeltagerne fra ØSU - endvidere vedlagt notat om ØSU's ønsker til en forfatningstraktat.

Det fremgår af referatet, at næste møde blev aftalt til mandag den 12. januar 2004. Intentionen var, at man på dette møde skulle drøfte resultatet af regeringskonferencen. I lyset af de sammenbrudte forhandlinger på regeringskonferencen er mødet imidlertid blevet aflyst.

Næste møde mellem Europaudvalget og de danske repræsentanter i Parlamentet, Regionsudvalget og ØSU er i stedet fastsat til at finde sted mandag den 8. marts 2004.

Med venlig hilsen

Lone Boelt Møller

Dagsordenens punkt 1: Velkomst

Europaudvalgets formand, Claus Larsen-Jensen, bød deltagerne velkommen.

Dagsordenens punkt 2: Drøftelse af Konventets forfatningsudkast

Claus Larsen-Jensen fremhævede, at Det Europæiske Konvents forfatningsudkast indebar, at de nationale parlamenter skal sikre nærhedsprincipets overholdelse. I protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet er det nærmere skitseret, at de nationale parlamenter senest seks uger efter, at Kommissionen har fremlagt et lovgivningsforslag, kan meddele Kommissionen, at man ikke finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Hvis der foreligger begrundede udtalelser fra 1/3 af parlamenterne, skal Kommissionen genoverveje sit forslag.

Claus Larsen-Jensen vurderede, at det ville betyde en stor styrkelse for de nationale parlameters rolle i EU-beslutningsprocessen, at parlamenterne fremover skal aktivt ind at vurdere, om nærhedsprincippet er overholdt. Han fandt det desuden nærliggende at overveje, om Folketinget kunne tilrettelægge sin fremtidige procedure således, at man aut omatisk hørte ØSU, KL og ARF inden man afgav sin udtalelse til Kommissionen.

Med hensyn til tidsplan for den videre behandling af forfatningen vurderede Claus Larsen-Jensen, at stats- og regeringscheferne ville kunne undertegne det endelige resultat den 9. maj 2004. Spørgsmålet om den danske ratifikation – herunder tidspunktet for en folkeafstemning – var endnu uafklaret, men i princippet ville Folketinget godt kunne nå at klargøre lovgrundlaget herfor inden sommerferien.

Lone Dybkjær mente, at forfatningstraktaten havde store kvaliteter i form af en række forenklinger og præciseringer samt, ikke mindst, en tydeliggørelse af samarbejdets værdigrundlag. Som ved alle tidligere traktatændringer fremstod Europa-Parlamentet som vinderne – dette afspejlede blot den helt naturlige udvikling, at når man gik fra enstemmighed til flertalsbeslutninger øgedes behovet for et folkeligt organ til at kontrollere. Lone Dybkjær så det desuden som en styrke, at de nationale parlamenter fik muligheden for at kontrollere nærhedsprincippet og udele gule kort til kommissionen. Ud fra betragtningen om, at ”den der tier samtykker”, forventede hun, at proceduren ville blive meget forplig-

tende for de nationale parlamenter.

Leif Erland Nielsen berettede, at ØSU havde drøftet udkastet til forfatningstraktaten på sit seneste møde, og at der generelt var stor begejstring for forslaget, man ville dog gerne foreslå, at der også på erhvervsbeskæftigelsesområdet blev indført kvalificeret flertal. ØSU som institution videreføres stort set uændret i forfatningen. Man så dog gerne, at ØSU's rolle blev udbygget på en række områder, bl.a. i relation til den sociale dialog. Desuden burde ØSU - som Regionsudvalget - kunne indbringe sager for Domstolen. Endelig ønskede man ØSU's obligatoriske høringsområder udvidet til at omfatte bl.a. forskelsbehandling, målene for den økonomiske politik, kulturområdet samt asyl og indvandring. [Som bilag til dette referat er vedlagt en mere detaljeret oversigt over ØSU's krav i forbindelse med forfatningstraktaten].

Leif Erland Nielsen efterlyste desuden generel øget opmærksomhed og kendskab til ØSU i Danmark.

Henning Jensen fremhævede, at man i Regionsudvalget – modsat ØSU – oplevede, at der blev gradvist mere opmærksomhed om institutionens arbejde, dette skyldtes formodentlig, at det var politiske repræsentanter og ikke embedsmænd, der havde sæde i udvalget.

Med hensyn til Forfatningstraktaten var man meget tilfredse og følte, at det undervejs i processen var lykkedes at sætte en række fingeraftryk på resultatet. Man var i særdeleshed glad for, at det regionale og lokale selvstyre i traktatudkastets art. 5 var blevet anerkendt som en del af den nationale identitet. Tilsvarende hilste Regionsudvalget det velkomment, at traktatudkastets artikel om nærhedsprincippet (art. 9) som noget nyt også inkorporerede det regionale og lokale niveau. Endelig glædede man sig over, at Regionsudvalget inden for sit høringskompetenceområde fremover ville få klageadgang til Domstolen i forbindelse med krænkelser af nærhedsprincippet.

Henning Jensen nævnedes til sidst, at udvidelsen af EU-samarbejdet med 10 nye lande medførte en række spørgsmål vedrørende Regionsudvalgets fremtidige sammensætning, idet Regionsudvalgets budget var uændret. Hvilke konsekvenser, det ville få, var fortsat uafklaret, men fulgte man fordelingen i Europa-Parlamentet, ville det betyde, at den danske delegation skulle nedskæres fra 9 til 6 medlemmer, og at DK fremover kun ville have 1 – mod i dag 2 – pladser i Præsidiet. Dette vil give den danske delegation en række problemer i forhold til at udpe-

ge sine repræsentanter og i forhold til fordelingen af sæderne mellem ARF og KL.

Dagsordenens punkt 3: Drøftelse af regeringskonferencen om en ny traktat, herunder de danske prioriteter samt forberedelserne til en kommende folkeafstemning

Charlotte Antonsen understregede, at regeringen ønskede at bevare de eksisterende forbehold i forfatningstraktaten. Hun fandt, at det ville være forholdsvist enkelt at håndtere i forhold til forsvarsforbeholdet og euroforbeholdet. Det ville ganske vist indebære tab af indflydelse, men ville dog være muligt. I forhold til de retlige undtagelser var det dog nødvendigt at omskrive forbeholdet, hvis det fortsat skulle give mening. Uden en omskrivning ville DK bl.a. komme til at stå uden for det strafretlige samarbejde på miljøområdet samt samarbejdet om terrorbekæmpelse, hvilket ikke havde været forudset eller intenderet i forbindelse med forbeholdets oprindelige formulering. En ny retlig protokol for DK skal i stedet formuleres i lighed med den engelske og den irske. En sådan reformulering af retsforbeholdet er, sammen med opgaven med at få de øvrige forbehold på plads i forbindelse med regeringskonferencen, derfor det første, man står over for. Charlotte Antonsen bemærkede i den forbindelse, at Danmarks forhandlingsudspil for regeringskonferencen ville blive fastlagt via en folketingsvedtagelsen den 10. oktober.

Charlotte Antonsen fremhævede, at der uomtvisteligt ville komme en folkeafstemning. Med hensyn til fremgangsmåden for afstemningen var det en mulighed, at afstemningen om forfatningstraktaten incl. forbeholdene evt. blev koblet med separate afstemningsedler om de enkelte forbehold.

Claus Larsen-Jensen understregede, at der fortsat var flere forskellige modeller for afviklingen af folkeafstemningen i spil – hvornår og hvordan det skulle foregå, var fortsat ikke fastlagt.

Lone Dybkjær bemærkede, at det var vigtigt, at folkeafstemningen blev formuleret på en sådan måde, at man ikke risikerede beskyldninger for fiflerier. Personligt ville hun klart anbefale en ”ren” forfatningstraktat-afstemning, så debatten ikke blev blandet med diskussionen om forbeholdene. Hun var i øvrigt enig med Charlotte Antonsen i, at forsvars- og

ØMU-forbeholdet formodentlig ville være nemt at håndtere. Spørgsmålet var imidlertid, om dette også gjaldt for unionsborgerskabsforbeholdet – hun var meget optaget af, at få øget klarhed over, hvad der kom til at ligge i unionsborgerskabet, og ville gerne anbefale Europaudvalget at udbede sig et notat herom.

Dagsordenens punkt 4: Drøftelse af forslag fra det tyske Bundesrat om at ændre COSAC's forretningsorden

Claus Larsen-Jensen redegjorde for det tyske forslag, der ville indebære, at medlemmer af regionale parlamenter ville kunne deltage som repræsentanter på COSAC -møderne. Den danske delegation ville på COSAC-mødet afvise forslaget, men han ville gerne inden have en melding fra Regionsudvalget.

Henning Jensen opfordrede Europaudvalget til at afvise forslaget, idet regionale myndigheders talerør alene bør være Regionsudvalget.

Dagsordenens punkt 5: Orientering om GATS-aftalens afgrænsning i forhold til offentlige tjenesteydelser

Claus Larsen-Jensen bemærkede, at der i pressen og andre steder havde været mange misforståelser om GATS, og at han personligt havde modtaget en række henvendelser fra borgmestre og andre herom.

Claus Larsen-Jensen redegjorde for, at GATS-aftalen (dvs. aftalen om handel med tjenesteydelser) principielt kan omfatte alle former for tjenesteydelser - dog ikke tjenesteydelser forbundet med udøvelsen af offentlig myndighed (eksempelvis skatteopkrævning). Medlemslandene er dog kun forpligtet til at yde andre lande adgang til dets marked i det omfang og inden for de sektorer, som medlemslandet selv har været med til at fastlægge i aftalen. EU er således kun forpligtet til at forhandle på de områder, som EU's medlemmer selv har fastlagt. Da EU ikke har tilbudt at liberalisere fx sundheds- og uddannelsesområdet medfører GATS -aftalen ingen ændringer i statens nuværende drift af sygehuse, børnehaver og skoler. Claus Larsen-Jensen henviste i øvrigt til de omdelte notater om GATS.

Dagsordenens punkt 6: Grønningen om forsyningspligtigheder

Tove Larsen understregede, at hun havde valgt at være ordfører på Reg i-
onsudvalgets udtalelse om forsyningspligtydelser, fordi der i Danmark
generelt lægges stor vægt på spørgsmålet om forsyningspligt til borgere i
hele landet – også i de tyndt befolkede områder.

Tove Larsen redegjorde videre for de væsentligste problemstillin-
ger i grønbogen, der beskæftiger sig med, hvordan EU bedst kan bidrage
til at sikre samtlige borgere billige forsyningspligtydelser af høj kvalitet.
Som hun så det, burde en lige adgang for borgerne til grundlæggende
tjenesteydelser så som vand , el, gas mv. til rimelige priser vægtes lige så
højt som hensynet til at sikre konkurrence. I den sammenhæng er der
særligt to problemstillinger, der trænger sig på. For det første hvordan
der skabes klarhed over forsyningspligtydelsernes forhold til EU's kon-
kurrence og statsstøtte bestemmelser. For det andet, hvordan det sikres,
at subsidiaritetsprincippet respekteres. Tove Larsen anbefalede, at subsi-
diaritetsprincippet anerkendes fuldt ud, således at den offentlige my n-
dighed, der har ansvaret for en forsyningspligtydelse, frit kan beslutte
om ydelsen skal konkurrenceudsættes eller ej. Tove Larsen opfordrede
på den baggrund Europaudvalget og Europa -Parlamentet til at følge
Kommissionens arbejde med forsyningspligtydelser tæt.

Dagsordenens punkt 7: Strategien for EU's strukturfonde efter 2006

Søren Eriksen fremhævede, at udvidelsen af EU med ti nye lande for-
modentlig ville få den konsekvens, at antallet af mål 1 -regioner blandt
de nuværende 15 EU-medlemsstater ville falde. Det var derfor ikke
forventeligt, at tidligere mål 1 -regioner fortsat kunne få støtte.

ARF fandt dog, at der var gode argumenter for fortsat at fastholde en
europæisk strukturpolitik også uden for mål 1 -regionerne. Danmark skal
således ikke have flere strukturfondsmidler, men tildeling en skal have et
andet grundlag.

I forhold til en kommende reform af EU's strukturfonde for perioden
2007-2013 vil ARF lægge særligt vægt på at få en harmonisering af re-
gler og procedurer, en fuldt regionaliseret beslutningskompetence, en me-
re operationel sammenhæng mellem mål, programmer og fonde samt en
prioritering af midler til grænseregionalt og tværnationalt samarbejde.

Søren Eriksen fremhævede ARF's notat om sagen, som man håbede
havde interesse for Europaudvalget. [Bilaget er omdelt til Europaudval-
get som bilag (03) 194].

Henning Jensen bemærkede, at KL delte ARF's synspunkter i det omtalte notat.

Claus Larsen-Jensen bemærkede, at man endnu ikke vidste, hvad der ville komme ud af budgetaftalen for 2006- og at regeringen næppe ville udtale sig herom endnu. Men der ville formodentlig være færre penge, og de ville nok også blive koncentreret om færre områder.

Dagsordenens punkt 8: Gensidig orientering om nyt siden sidst

Lars Abel oplyste, at betænkningen om den nordiske dimension skulle behandles på næste plenarsamling i Regionsudvalget. Han havde været ordfører, og var glad for, at det var lykket at få en enstemmig indstilling. Det var centralt, at man – som en opfølgning på de danske prioriteter fra formandskabet – fik lagt nogle rammer om samarbejdet med Rusland, Kaliningrad, Grønland m.fl.

Claus Larsen-Jensen understregede, at det var en del af Europaudvalgets arbejdsprogram at få sammentænkt det europæiske samarbejde, det nordiske samarbejde og østersøsam arbejdet. Det var vigtigt at få overblik over den danske politik, prioriteter og initiativer på disse forskellige områder. Han foreslog derfor, at man, efter at have fået indsamlet det nødvendige materiale og opnået overblik over området, indledte en politisk dialog med henblik på at nå til enighed blandt aktørerne på den danske scene. Herefter måtte man overveje, hvilke konkrete initiativer der evt. kunne sættes i værk.

Dagsordenens punkt 9: Eventuelt, herunder fastlæggelse af næste møde

Det blev aftalt, at KL arrangerer næste møde, der vil finde sted mandag den 12. januar 2004

